

LET OP!

WhatsApp
BUURTPREVENTIE

Veilig(heid) in Fryslân

maart 2018

PANEL FRYSLÂN

Panel Fryslân is onderdeel van het Fries Sociaal Planbureau

Veiligheid in Fryslân

Friezen voelen zich veiliger dan de rest van de Nederlanders (CBS, 2018). Veiligheid in een samenleving is erg belangrijk. Mensen die zich veilig voelen zijn gelukkiger, meer bereid om elkaar te helpen en hebben meer vertrouwen in elkaar (SCP, 2002; CBS, 2011). Daarentegen kan een ervaren gebrek aan veiligheid de bewegingsvrijheid en maatschappelijke participatie van mensen beperken (SCP, 2017). Mensen mijden dan bijvoorbeeld bepaalde plekken of doen 's avonds de deur niet open.

Burgers spelen zelf een steeds actievere rol op het gebied van veiligheid. Een relatief nieuwe manier om de veiligheid in de buurt te vergroten zijn online (WhatsApp)buurtpreventiegroepen. In deze groepen houden buurtbewoners elkaar op de hoogte van verdachte zaken en voorzien ze de politie of gemeente van relevante informatie (CCV, 2016). In deze rapportage gaan we in op de (on)veiligheidsbeleving van de Friezen. Hoe (on)veilig voelen zij zich? Op welke manier spelen online groepen een rol? Wie vinden de Friezen verantwoordelijk voor de veiligheid in de buurt? En vinden zij dat hun buurt in het afgelopen jaar voor- of achteruit is gegaan wat betreft veiligheid? Op deze en vele andere vragen wordt in deze publicatie antwoord gegeven.

Welk rapportcijfers geeft u uw algemene gevoel van veiligheid?

■ cijfer 1,2,3 of 4 ■ cijfer 5 ■ cijfer 6 ■ cijfer 7 ■ cijfer 8 ■ cijfer 9 of 10

Algemeen gevoel van veiligheid
Rapportcijfer

*Twee derde van de Friezen
geeft een 8 of hoger*

3% geeft een onvoldoende

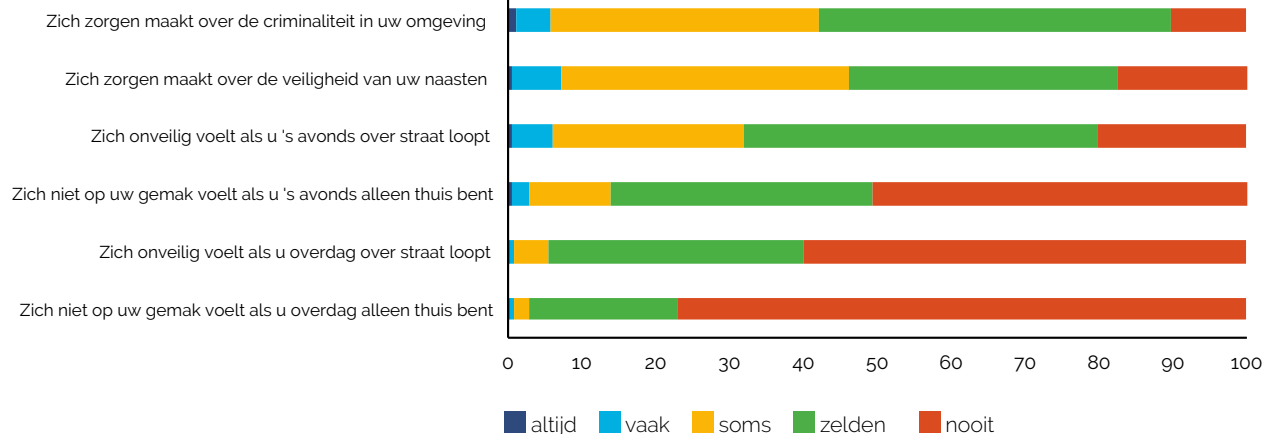
Onveiligheidsgevoelens

Zelden of nooit onveilig

Het grootste deel van de Friezen geeft aan zich zelden of nooit onveilig te voelen of zorgen te maken over hun veiligheid. Zo geeft slechts 3% van de Friezen aan dat zij zich (soms of vaker) niet op hun gemak voelen als zij overdag alleen thuis zijn. 's Avonds is het aandeel hoger dan overdag. Friezen maken zich het vaakst zorgen over de criminaliteit in de omgeving en de veiligheid van hun naasten.

Hoe vaak komt het voor dat u:

Wie voelen zich vaker onveilig?

Hoewel de meeste Friezen zich over het algemeen veilig voelen zijn er toch groepen die zich vaker onveilig voelen dan andere. Om de onveiligheidsbeleving tussen groepen mensen te kunnen vergelijken is een score berekend op basis van de voorgaande zes vragen.

Welke groepen voelen zich vaker onveilig?

Uit de resultaten* blijkt dat **vrouwen** zich vaker onveilig voelen dan mannen. Een mogelijke verklaring ligt in het inschatten van de gevolgen van een eventueel misdrijf. Vrouwen schatten de gevolgen van misdrijven namelijk ernstiger in dan mannen (SCP, 2017) en voelen zich daardoor kwetsbaarder dan mannen waardoor zij mogelijk vaker onveiligheidsgevoelens ervaren. Ook Friezen met een **laag opleidingsniveau** hebben vaker onveiligheidsgevoelens. Mensen met een laag opleidingsniveau hebben vaak minder hulpbronnen om met eventuele economische en psychische gevolgen om te kunnen gaan. Ze hebben bijvoorbeeld een minder hoog inkomen of hebben bij juridische conflicten minder snel een vriend of kennis die daarbij kan helpen. Hierdoor kunnen zij zich extra kwetsbaar voelen en zodoende vaker onveiligheidsgevoelens ervaren. Net als bij de Nederlandse bevolking (SCP, 2006) blijkt dat het aandeel Friezen dat zich vaak onveilig voelt hoger is in **stedelijke gebieden** dan op het platteland. Ook Friezen die **slachtoffer** zijn geweest van overlast of criminaliteit voelen zich vaker onveilig dan mensen zonder slachtofferervaring. Mensen met slachtofferervaring schatten de kans dat zij opnieuw slachtoffer worden hoger in (SCP, 2006). Opvallend is dat mensen die **lid zijn van een online groep** ter bevordering van de veiligheid (zoals een WhatsApp-buurtpreventiegroep) zich vaker onveilig voelen dan mensen die hier niet lid van zijn. Vaak wordt gedacht dat ouderen zich onveiliger voelen. Dit wordt echter niet altijd ondersteund door onderzoek. Zo blijkt uit onderzoek van CBS (2018) dat Nederlandse ouderen zich juist veiliger voelen. Bij de Friezen zien we geen verschil tussen leeftijdsgroepen wat betreft onveiligheidsgevoelens.

Friezen die slachtoffer zijn geweest van criminaliteit voelen zich onveiliger

Friezen met een laag opleidingsniveau voelen zich onveiliger

Friezen op het platteland voelen zich veiliger dan Friezen in de stad

Leden van een online groep ter bevordering van veiligheid voelen zich onveiliger

Vrouwen voelen zich vaker onveilig dan mannen

* Opgenomen in regressiemodellen: gender, leeftijd, stad of platteland, opleiding, type woning, lidmaatschap online groep, slachtofferschap. Alleen significante effecten vermeld.

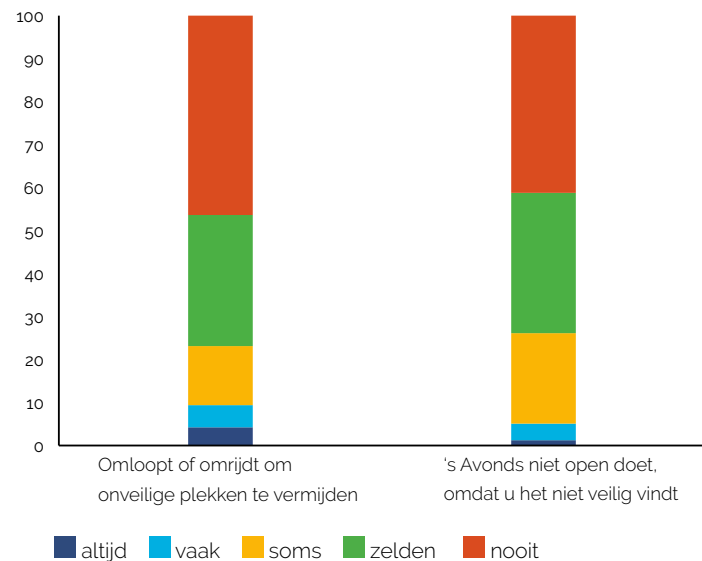
Vermijdingsgedrag

Kwart van de Friezen vertoont vermijdingsgedrag

Onveiligheidsgevoelens kunnen leiden tot gedragsaanpassingen. Mensen kunnen bijvoorbeeld besluiten 's avonds de deur niet open te doen en omlopen of omrijden om onveilige plekken te vermijden. Ongeveer een kwart van de Friezen vertoont soms of vaker dit vermijdingsgedrag om hun veiligheid te bevorderen. Zo doet 23% soms of vaker de deur 's avonds niet meer open en geeft 26% aan soms of vaker om te lopen of rijden om onveilige plekken te mijden.

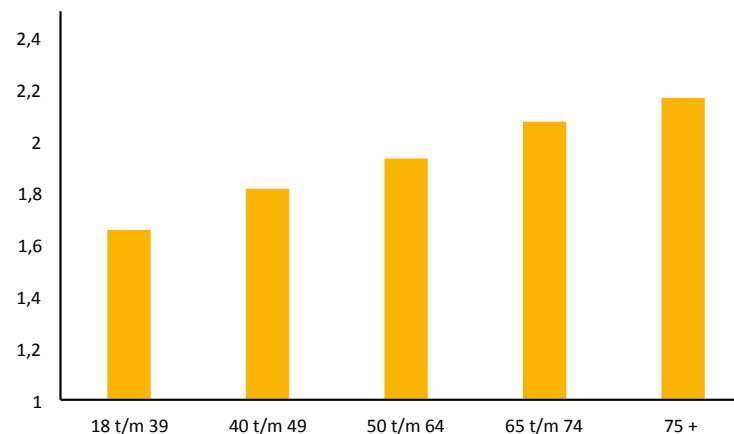
Vermijdingsgedrag in percentages. Hoe vaak komt het voor dat u:

Ouderen vertonen meer vermijdingsgedrag

De groepen die zich vaker onveilig voelen vertonen ook vaker vermijdingsgedrag. Vrouwen, laagopgeleiden, stedelingen en mensen die slachtoffer zijn geweest van overlast of criminaliteit vertonen vaker vermijdingsgedrag. Hoewel Friezen zich niet onveiliger voelen naarmate ze ouder worden, vertonen ze wel meer vermijdingsgedrag*.

Vermijdingsgedrag (schaal 1-5) waarbij een hogere score duidt op sterker vermijdingsgedrag, uitgesplitst naar leeftijdsgroepen

* Opgenomen in regressiemodellen: gender, leeftijd, stad of platteland, opleiding, type woning, lidmaatschap online groep, slachtofferschap. Alleen significante effecten vermeld.

Slachtofferschap

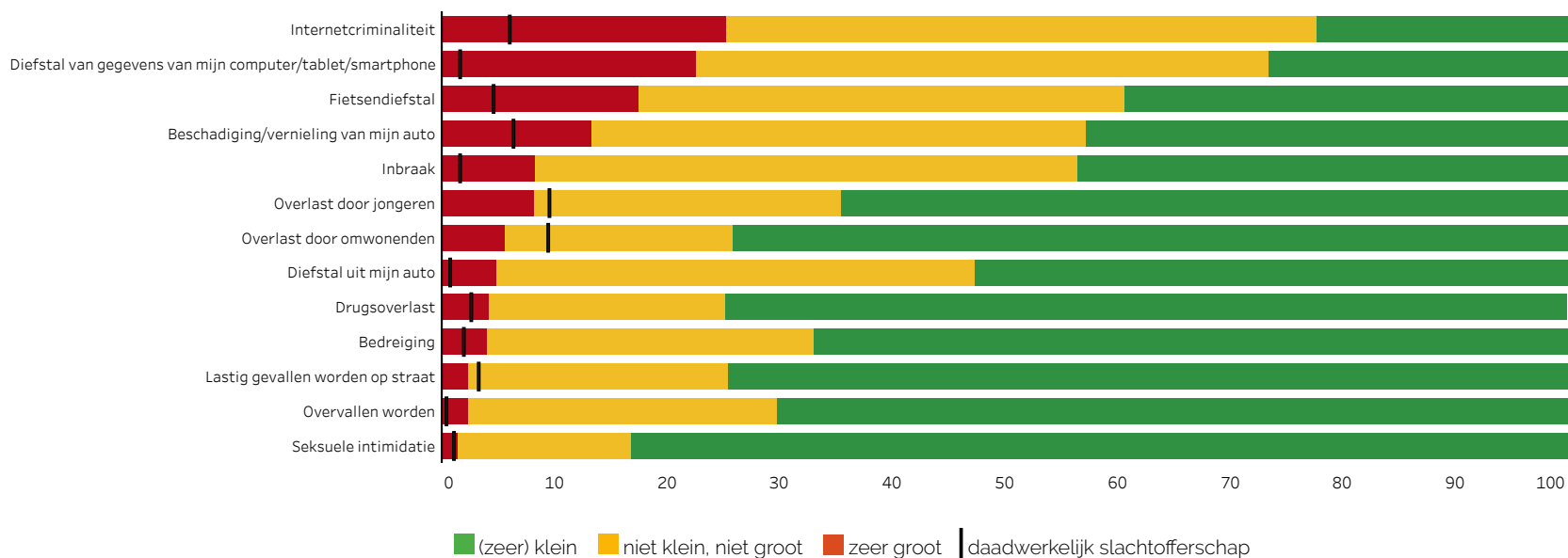

Aan de panelleden is gevraagd hoe groot zij de kans inschatten dat zij slachtoffer worden van verschillende vormen van criminaliteit of overlast. Friezen schatten de kans om slachtoffer te worden van internetcriminaliteit, diefstal van gegevens, fietsendiefstal en beschadiging of vernieling van de auto het hoogst in.

Daarnaast is aan de Friezen gevraagd of zij hiervan daadwerkelijk slachtoffer zijn geweest in het afgelopen jaar (de zwarte streepjes in de figuur). Krap een derde (28%) van de Friezen is daadwerkelijk slachtoffer geweest van minimaal één vorm van criminaliteit of overlast. Voorvallen van overlast (door jongeren of omwonenden) staan hier bovenaan. Het meest voorkomende slachtofferschap wat betreft criminaliteit is beschadiging of vernieling van de auto.

Voor de meeste vormen van criminaliteit of overlast geldt dat de kans op slachtofferschap hoger wordt ingeschat dan dat Friezen daadwerkelijk slachtoffer zijn geweest. Zo schat een kwart van Friezen de kans om slachtoffer te worden van internetcriminaliteit hoog in, terwijl slechts 6% hier daadwerkelijk slachtoffer van is geweest. Overlast door jongeren en omwonenden vormen hierop een uitzondering. Hiervan schatten Friezen de kans op slachtofferschap lager in dan het aandeel dat hier daadwerkelijk slachtoffer van is geweest.

Ingeschatte kans en daadwerkelijk slachtofferschap van verschillende vormen van criminaliteit en overlast (in percentages)

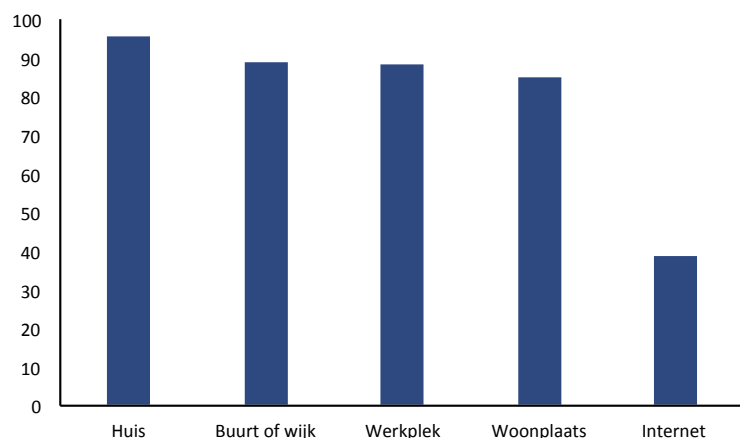

Waar voelen we ons veilig?

Meest veilig in eigen huis

Friezen voelen zich het meest veilig in hun eigen huis. Ruim 95% geeft aan zich veilig te voelen in hun huis. Ook in de buurt of wijk, op de werkplek en in de woonplaats voelt het overgrote deel van de Friezen zich veilig. Wanneer gevraagd wordt waar men zich niet veilig voelt dan is dit vooral op plaatsen met rondhangende jongeren, en in uitgaansgebieden in Leeuwarden, en dan met name 's avonds. Hierbij valt op dat het niet altijd om eigen ervaringen gaat, maar ook om wat mensen lezen in de krant of van anderen horen.

Percentage mensen dat aangeeft zich (zeer) veilig te voelen, uitgesplitst naar locatie

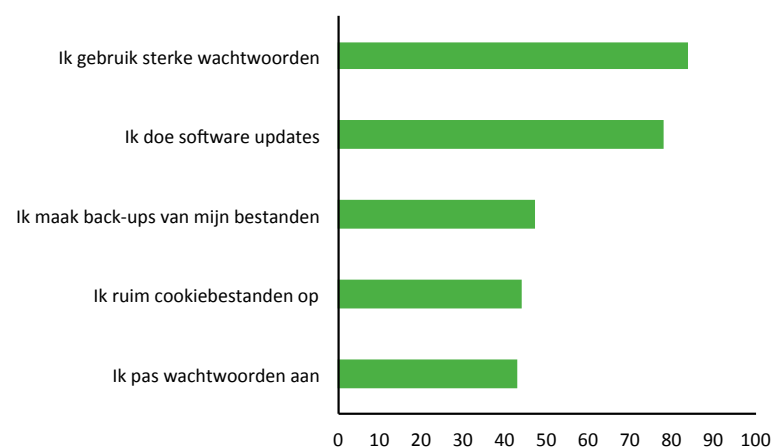

Minst veilig op internet

Op het internet voelen Friezen zich het minst veilig, nog niet de helft (39%) voelt zich veilig. Nadere analyses* tonen aan dat leeftijd hierbij een rol speelt. De generatie vanaf 40 jaar voelt zich onveiliger op het internet dan de generatie daaronder (tot en met 39 jaar). Daarnaast blijkt dat vrouwen zich online minder veilig wanen dan mannen, ongeacht de leeftijd. Ook hier zien we dat mensen die slachtoffer zijn geweest van criminaliteit of overlast vaker aangeven zich onveilig te voelen op het internet. Ten slotte zien we dat mensen uit stedelijke gebieden zich veiliger voelen op internet dan mensen uit plattelandsgebieden.

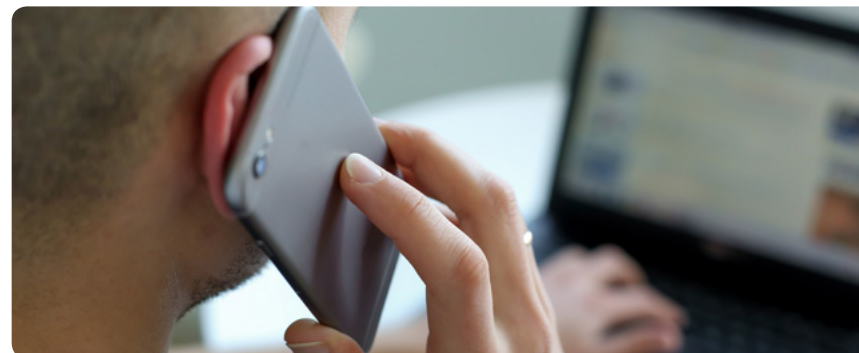
* Opgenomen in regressiemodellen: gender, leeftijd, stad of platteland, opleiding, type woning, lidmaatschap online groep, slachtofferschap. Alleen significante effecten vermeld.

Percentage dat regelmatig of vaker onderstaande handelingen uitvoert

Veiligheid op computer, tablet en telefoon

Hoewel de meerderheid van de Friezen aangeeft sterke wachtwoorden te gebruiken en regelmatig software updates te doen, is het aandeel dat regelmatig of vaker back-ups van bestanden maakt, cookiebestanden opruimt en wachtwoorden aanpast een stuk kleiner. Minder dan de helft van de Friezen geeft aan dit regelmatig te doen.

Veiligheid in de buurt

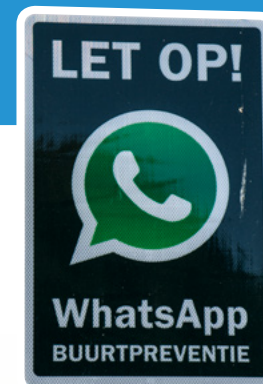

1 op de 10 Friezen vindt veiligheid in buurt achteruit gegaan

De meeste Friezen (81%) geven aan dat de veiligheid in hun buurt het laatste jaar niet is veranderd. Een kleine 10% geeft aan dat de buurt achteruit is gegaan en 5% dat de buurt vooruit is gegaan. De overige 5% weet het niet. Dit kunnen mensen zijn die bijvoorbeeld net naar een buurt zijn verhuisd en hier nog geen zicht op hebben of niet over de buurt kunnen spreken omdat ze afgelegen wonen. Redenen die vaak worden genoemd door mensen die vinden dat de buurt **achteruit** is gegaan zijn **inbraken in de buurt, donker of geen (werkende) straatverlichting en onzure types die in de buurt rondhangen** (jongeren of mensen van onbekende komaf). Redenen die vaak worden genoemd door mensen die vinden dat de buurt **vooruit** is gegaan zijn voornamelijk het **opzetten of aansluiten bij WhatsApp-groepen voor buurtpreventie, verhuizen of verwijderen van onzure personen of panden, opknappen of bijbouwen van woningen**.

Online groepen voor veiligheid in de buurt

Bewoners maken steeds vaker gebruik van bijvoorbeeld WhatsApp-groepen om elkaar te attenderen op verdachte situaties in de buurt. Via de groep wisselen zij onderling informatie uit over verdachte situaties of personen die zij signaleren in hun eigen dorp of wijk. Dit is een nieuwe manier van buurtpreventie. Aan het panel is gevraagd in hoeverre zij bekend zijn met dit soort groepen en of zij hier ook gebruik van maken.

Waarvan?

WhatsApp buurtpreventie **59%**
Andere whatsappgroep **30%**
Burgernet **28%**
Anders **15%** *

Zou u wel lid willen zijn?

Ja **33%**
Nee **28%**
Weet het niet **39%**

Topredenen:

1. Bang voor onzin
2. Ziet nut er niet van in

Bent u lid?

Ja

49% (N=331)

Nee, nooit geweest

49% (N=334)

Nee, wel geweest

3% (N=18)

Ja

31%
(N=683)

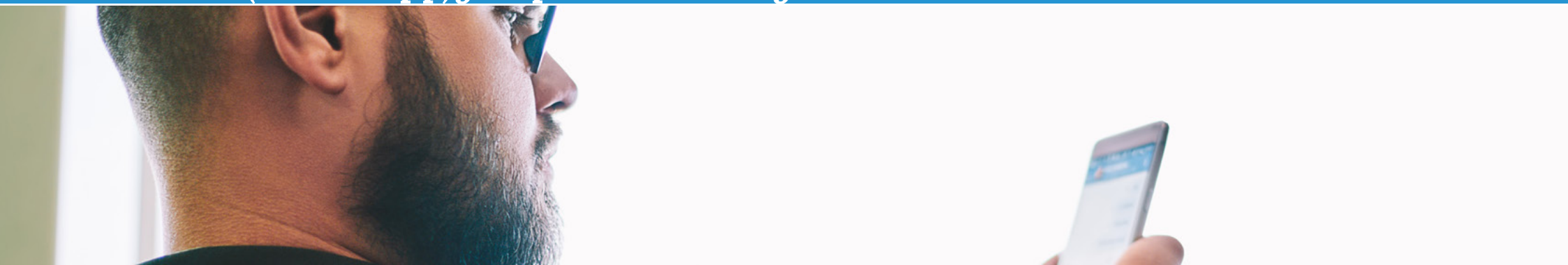
Nee

69%
(N=1492)

Kent u een
online groep?
100%
(N=2175)

* Telt niet op tot 100, omdat mensen van meerdere online groepen lid kunnen zijn

Online (WhatsApp)groepen voor veiligheid in de buurt

Veiliger of onveiliger door online groepen?

Het aantal buurt-WhatsAppgroepen is in de afgelopen jaren sterk toegenomen. Inmiddels zijn er in Nederland ruim 7500 geregistreerde buurt-WhatsAppgroepen, binnen Fryslân zijn bijna 250 geregistreerde groepen (WABP, 2017). Doel van deze groepen is het bevorderen van de burgerparticipatie op het gebied van veiligheid en het bestrijden van bepaalde vormen van criminaliteit zoals vandalisme en inbraken (zie ook WODC, 2014). Deze groepen kunnen het gevoel van veiligheid bevorderen, maar soms draagt zo'n groep juist niet bij aan veiligheid of vergroot het zelfs het gevoel van onveiligheid. Zo zijn er voorbeelden bekend waarbij onschuldige personen via de buurt-WhatsApp worden gevolgd of worden aangezien als verdacht persoon, bijvoorbeeld een glazenwasser die werd aangezien voor inbreker of een groep Polen die continu werd gevolgd (zie NOS, 2017). Daarnaast worden mensen door deze online groepen ook meer bewust van wat er in de buurt gebeurt.

Een derde voelt zich veiliger

Van de Friezen geeft ruim een derde (35%) aan zich veiliger te voelen door lid te zijn van een online groep. Bijna de helft (46%) is neutraal en de overige 19% is het hiermee oneens. Bijna twee derde van de Friezen voelt zich niet zozeer veiliger door lid te zijn van een online groep. Friezen die lid zijn van een online groep voelen zich vaker onveilig dan mensen die geen lid zijn. Uit de open antwoorden komen voor- en nadelen van online groepen naar voren.

Zo geeft iemand die aangeeft dat de buurt de afgelopen tijd vooruit is gegaan als reden: **'Doordat er buurtpreventie in het leven is geroepen door middel van WhatsApp. Hierdoor is de sociale controle verhoogd.'**

Een ander zegt: **'We zagen te vaak verkenningen door onbekende personen. Dit is de reden geweest tot het starten van een buurtapp.'**

Hierbij is het gevoel van onveiligheid juist de reden geweest voor het oprichten van een dergelijke groep.

Aan de andere kant kan zo'n groep ook tot juist meer gevoelens van onveiligheid leiden, zoals deze uitspraak illustreert: **'Sinds enige tijd zitten we in een Buurtpreventie app, dus je krijgt meer mee van wat er speelt. En ja, dan lees je dus ook de mogelijkheden tot inbraak in de buurt.'** Voorheen had men dit niet geweten en zich wellicht veiliger gevoeld.

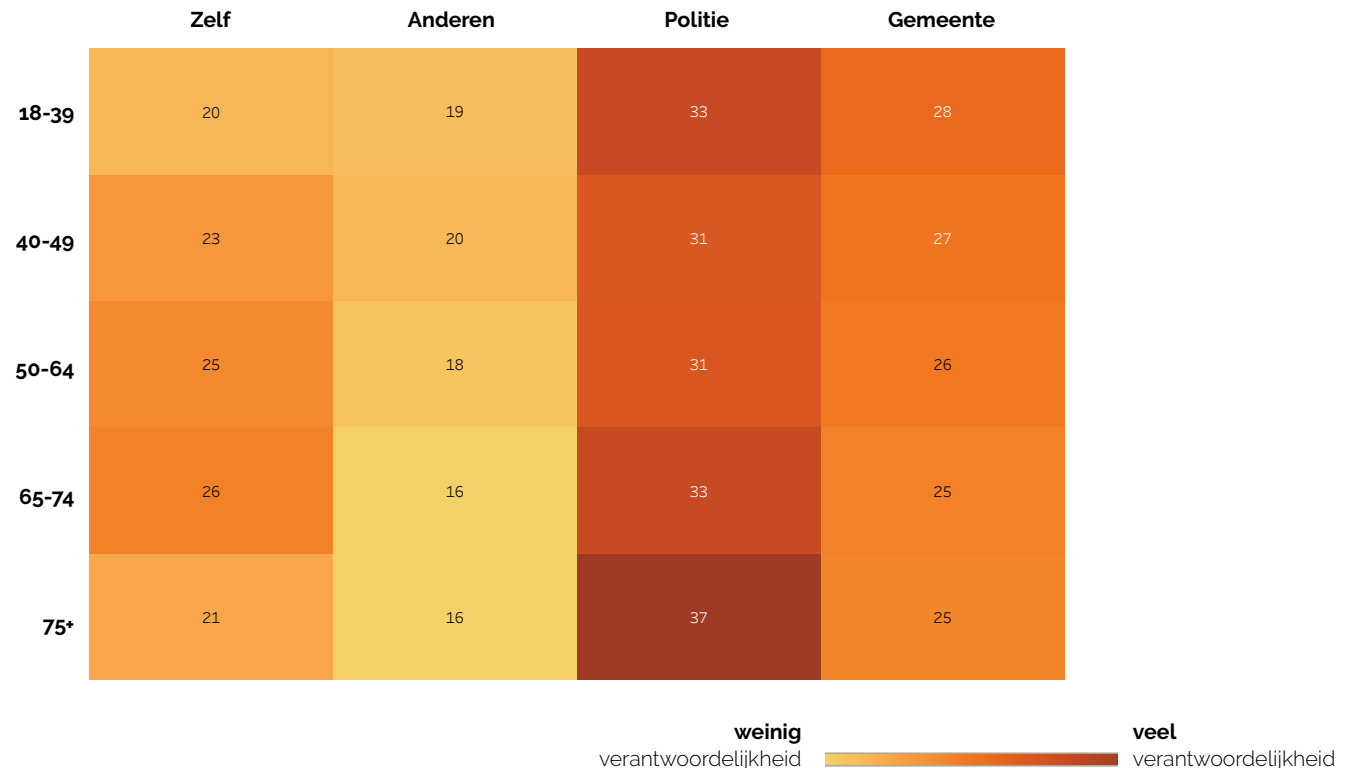
“Meer dan de helft (**53%**) van de Friezen heeft zelf anti-inbraak maatregelen genomen”

Verantwoordelijkheid voor veiligheid

De overheid verwacht dat burgers zelf meer verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leven en omgeving. Aan de ene kant worden door de overheid wetten en regels gemaakt, maar er wordt ook van mensen verwacht dat zij zelf zorgen voor een veilige leefomgeving ([Rijksoverheid, 2017](#)). Bijvoorbeeld door zich goed te informeren en alert te zijn op onveilige situaties. Verbeteringen in de publieke veiligheid kunnen niet alleen door de politie en overheid worden gerealiseerd, maar vergen soms ook actieve inzet van burgers ([VU, 2014](#)). Wie vinden de Friezen verantwoordelijk voor de veiligheid in de buurt? Aan de panelleden is gevraagd om 100 punten te verdelen over vier partijen die de verantwoordelijkheid kunnen delen in de buurt: zichzelf, anderen, politie en gemeente.

Verantwoordelijk voor veiligheid in de buurt. Gemiddeld aantal punten per leeftijdsgroep.

Politie meest verantwoordelijk voor veiligheid in buurt

Friezen vinden de politie het meest verantwoordelijk voor de veiligheid in de buurt (de donkerste kolom in figuur), daarna komt de gemeente en daarna de burger zelf (in de vorm van zelf of andere burgers in de buurt). Friezen vinden veiligheid voornamelijk de verantwoordelijkheid van de overheid, en dan met name van de politie. Wanneer we de leeftijdsgroepen bekijken zien we dat de 75-plussers meer punten geven aan de politie dan de andere leeftijdsgroepen. Daarnaast zien we het puntenaantal teruglopen bij gemeente. Hoe ouder men wordt hoe minder punten er aan de gemeente worden toegekend. De jongere generatie vindt de gemeente meer verantwoordelijk dan de 65-plussers. Wat betreft de verantwoordelijkheid van de burger (zelf en anderen) zien we dat vooral de babyboomers van mening zijn dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor de veiligheid in de buurt (leeftijd 65-74). Hoe ouder, hoe minder men vindt dat andere burgers in de buurt verantwoordelijk zijn voor de veiligheid in de buurt.

Recente gebeurtenissen en evenementen

In hoeverre laten de Friezen hun gevoel van veiligheid beïnvloeden door recente gebeurtenissen?
Waar vinden deze gebeurtenissen plaats en mijden Friezen bijvoorbeeld grote evenementen?

Veiligheid valt niet ver van de boom

Het merendeel van de Friezen laat zich niet beïnvloeden door gebeurtenissen die recentelijk plaats hebben gevonden. Krap één op de vijf Friezen geeft aan dat er recente gebeurtenissen invloed hebben gehad op hun gevoel van veiligheid. Voor bijna iedereen is dit in negatieve zin, 89% geeft aan dat het gevoel van veiligheid hierdoor is afgenomen. Opvallend is dat van degenen die aangeven dat hun gevoel van veiligheid is beïnvloed, het grootste deel stelt dat dit komt door gebeurtenissen in de eigen woonplaats. Ruim 80% geeft aan dat het door een voorval in de eigen woonplaats komt, 9% door gebeurtenissen in Nederland, 7% door iets wat is gebeurd in Fryslân en buitenlandse gebeurtenissen spelen met 2% nagenoeg geen rol in de veiligheidsgevoelens van de Friezen. Onveiligheidsgevoelens zijn toch vooral gerelateerd aan gebeurtenissen vlakbij huis.

1 op de 10 Friezen mijdt evenementen

Aan het panel is gevraagd of zij grote evenementen met veel bezoekers vermijden vanwege een mogelijke aanslag. Van alle mensen geeft 10% aan dat zij dit om deze reden doen. De overige 90% geeft aan dat zij grote evenementen niet mijden of dat ze sowieso niet naar grote evenementen gaan.

Wat willen Friezen als eerste op het gebied van veiligheid aanpakken?

Bijna de helft van het panel (43%) heeft hiervoor geen plannen en lijkt het goed te vinden zoals het is. Iets meer dan de helft heeft laten weten wat zij graag als eerste aan willen pakken op het gebied van veiligheid. Vooral meer politie op straat en verlichting komen vaak terug in de open antwoorden. Een greep uit alle antwoorden:

'Vaker politie, meer zichtbare wijkagenten.' *'Betere verlichting in de straten (lantaarnpalen met bewegingssensors of ledlampen als suggestie)'* *'Betere informatie verstrekken dat het objectief nogal meevalt met onze (on)veiligheid.'* **'Strenger en sneller straffen.'** *'Drugs overlast aanpakken.'* **'Verkeersveiligheid.'** *'Meer zorg voor verwarde personen.'*

'Zorgen dat de politie wat meer in de dorpen rond rijdt. Het is nu praktisch nooit.' **'Zorgen dat de gemeente wat sneller kapotte lampen vervangt en hier en daar een extra lantaarnpaal plaatst.'** **'Betere straatverlichting.'** *'Betere verlichting, geen tunnels.'*

'Bezuinigingen op straatverlichting terug draaien.' **'Buurtpolitie versterken. Burgers goed betrekken bij veiligheid.'** *'Camera's op afgelegen fietspaden.'* *'Communicatie over dat het veel veiliger is dan we met z'n allen denken.'* **'Dat we allemaal wat meer om elkaar denken.'**

'Antisociale types deporteren naar Mars.' *'De politie terug op straat in het platteland, zichtbaar aanwezig en daadwerkelijk optredend. Zowel in uitgaansgebieden als in woonkernen.'* *'De verkeersveiligheid van fietsers. Lantaarnpalen met bewegingsmelders, zodat het echt donker is als het kan, maar licht is als het nodig is.'* **'Wijkagent zichtbaarder op straat.'** *'Denk dat het in Friesland niet zo onveilig is.'* **'Drugsoverlast aanpakken.'**

'Ongewenst gedrag van groepen niet tolereren.' **'Mear plysje.'** *'Fietspaden en voetgangerspaden veel beter verlichten en politie ik weet niet waar ze zijn ik zie er nooit een.'* **'Ik voel me enorm veilig en uit onderzoeken blijkt ook dat we nog nooit zo'n veilig land hebben gehad. Ik vind de angst en het benadrukken ervan dan ook dom en vervelend.'** *'Ik voel mij momenteel het minst veilig in de auto. Bijna iedereen gebruikt zijn mobiel achter het stuur. Daar zou ik nu de prioriteit willen leggen.'* **'Strenger handhaven en hogere straffen.'** *'Meer blauw op straat dat ook echt zichtbaar moet zijn en mensen aanspreekt op ongewenst gedrag.'* **'Snelheidscontroles in de dorpen en wegen er omheen. Er komt veel hufterig gedrag voor.'**

'Zichtbaarheid politie.' **'Dat we allemaal wat meer om elkaar denken.'**

Conclusie

Friezen voelen zich veilig

Friezen voelen zich veiliger dan de rest van de Nederlanders. De Friezen geven in dit onderzoek een 7.8 als rapportcijfer voor hun algemene gevoel van veiligheid, waarbij twee derde hoger dan een 8 geeft. In eigen huis voelen de Friezen zich het meest veilig. Ruim 95% geeft aan zich hier veilig te voelen. Ook geeft slechts 5% aan dat de veiligheid in hun buurt het afgelopen jaar achteruit is gegaan. Over het algemeen voelen de Friezen zich dus erg veilig.

Vooraf onveilig op internet

Op het internet voelen Friezen zich het minst veilig, nog niet de helft (39%) voelt zich veilig. Dit geldt vooral voor mensen boven de 40. De politie is de laatste jaren meer aandacht gaan besteden aan cybercrime, denk hierbij aan identiteitsfraude, koop- en verkoopfraude en hacken. Mensen kunnen zich wapenen tegen cybercrime door bijvoorbeeld het doen van software updates, het gebruiken van sterke wachtwoorden en het opruimen van cookie-bestanden. Hoewel de meerderheid van de Friezen aangeeft sterke wachtwoorden te gebruiken en regelmatig software updates doet is het aandeel dat regelmatig back-ups maakt, cookiebestanden opruimt en wachtwoorden aanpast een stuk kleiner. Minder dan de helft van de Friezen geeft aan dit regelmatig te doen.

Online (WhatsApp)groepen niet altijd goed voor het veiligheidsgevoel

Het aantal buurt-WhatsAppgroepen is in de afgelopen jaren sterk toegenomen. Doel van deze groepen is het bevorderen van de burgerparticipatie op het gebied van veiligheid en het bestrijden van bepaalde vormen van criminaliteit zoals bijvoorbeeld vandalisme en inbraken. Deze groepen kunnen het gevoel van veiligheid stimuleren, maar soms draagt een dergelijke groep juist niet bij aan veiligheid of vergroot het zelfs het gevoel van onveiligheid (NOS, 2017). Van de Friezen geeft ruim een derde (35%) aan zich veiliger te voelen door lid te zijn van een online groep. Daarentegen geeft één op de vijf Friezen aan dat zij zich hierdoor niet veiliger voelen. Uit de resultaten bleek ook dat Friezen die lid zijn van een online groep zich vaker onveilig voelen dan mensen die hier geen lid van zijn.

Onveiligheidsgevoelens vooral gerelateerd aan gebeurtenissen dicht bij huis

Het merendeel van de Friezen laat zich niet beïnvloeden door gebeurtenissen die recentelijk plaats hebben gevonden. Krap één op de vijf Friezen geeft aan dat er recente gebeurtenissen invloed hebben gehad op hun gevoel van veiligheid. Opvallend is dat van degenen die aangeven dat hun gevoel van veiligheid is beïnvloed, het grootste deel stelt dat dit komt door gebeurtenissen in de eigen woonplaats. Onveiligheidsgevoelens zijn toch vooral gerelateerd aan gebeurtenissen vlakbij huis.

Colofon

Panel Fryslân

Maart 2018

Bronnen

- CBS 2011 – **Subjectief welzijn: welke factoren spelen een rol?**
- CBS 2018 – **Veiligheidsmonitor 2017**
- CBS 2018 – **(On)veiligheidsbeleving; regio**
- CCV 2016 – **De burger op wacht. Het fenomeen 'buurtpreventie' onderzocht**
- Rijksoverheid 2017 – **Gezonde en veilige leefomgeving**
- SCP 2002 – **Zekere banden**
- SCP 2006 – **Angstige burgers? De determinanten van gevoelens van onveiligheid onderzocht**
- SCP 2006 – **Thuis op het platteland: de leefsituatie van platteland en stad vergeleken**
- SCP 2017 – **Achtervolgd door angst**
- VU 2014 – **De buurtwacht: naar een balans tussen instrumentalisering en autonomie van burgers in veiligheid**
- WABP 2017 – **Groei WhatsApp Buurtpreventiegroepen zet door!**
- WODC 2014 – **Burgers in veiligheid. Een inventarisatie van burgerparticipatie op het domein van de sociale veiligheid**

Auteur

Miranda Visser, Arjen Brander, Jelmer Hitzert, Sjaak Moerman

Vormgeving

Jongens van de Jong

PANEL FRYSLÂN
www.panelfryslan.nl

**FRIES SOCIAAL
PLANBUREAU**

Westersingel 4
8913 CK Leeuwarden
T (058) 234 85 00
www.friessociaalplanbureau.nl

Panel Fryslân is onderdeel van het Fries Sociaal Planbureau

Het Fries Sociaal Planbureau wordt gesubsidieerd door de provincie Fryslân